

Den Administrative Styregruppe for
Social- og Specialundervisnings-
området i den midtjyske region

Referat møde i Takstgruppen

Mødedato: 7. november 2023
Mødetid: Kl. 9.30-12.00
Mødested: M5, 5. sal - Viborg Rådhus
Mødeleder: Bjarne Hansen
Referent: Thorbjørn Aagaard

Fælleskommunalt Social- og sund-
hedssekretariat i Midtjylland
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Dato: 27.10.2023

Kontakt:
Thorbjørn Aagaard
ern@viborg.dk
21 12 51 78

Deltagere

Nikoline Jensen	Favrskov Kommune
Martin Philipp Nielsen	Herning Kommune
Anna Kjærgaard Stokholm	Herning Kommune
Mads Marcussen	Holstebro Kommune
Tine Christel Broge	Horsens Kommune
Janni Abildstrup	Ikast-Brande kommune
Christian B. Madsen	Lemvig Kommune
Pernille Jakobsgaard	Lemvig Kommune
Kirsten B. Jakobsen	Norddjurs Kommune
Susanne Smed	Norddjurs Kommune
Mette Holst-Langberg	Randers Kommune
Hans Bo Kristensen	Region Midtjylland
Pia Skovgaard	Ringkøbing Skjern Kommune
Sascha Regitze Mørch Lund	Silkeborg Kommune
Morten Hulkær Kristensen	Skanderborg Kommune
Mona Cherrou	Skive Kommune
Maria Elisabeth Christiansen	Struer Kommune
Kristian Haahr Poulsen Radoor	Odder Kommune
Janne Folden Bang	Aarhus Kommune
Bjarne Hansen	Sekretariat
Thorbjørn Aagaard Nielsen	Sekretariat

Afbud:

Tina Dahl Andersen	Hedensted Kommune
Leif Harbo Nielsen	Skanderborg Kommune
Sidsel Oksbjerg	Syddjurs Kommune
Baheerathan Arumugasamy (Bachi)	Viborg Kommune

Torben Kühl
Alberte Lund Madsen

Syddjurs Kommune
Syddjurs Kommune

1. Godkendelse af referat fra seneste møde den 8. februar

Referat

Referatet blev godkendt

Indstilling:

- At takstgruppen godkender referat fra seneste møde 11. maj 2023 (referatet er vedhæftet)

Bilag 1: Referat møde i takstgruppen 11. maj 2023

2. Ændring regler frit valg og kommunernes takstfastsættelse

Ved Malte Nyfos, konsulent i KL (- deltager via teams)

Referat

Takstgruppen besvarede beredvilligt alle fremsendte spørgsmål og supplerende spørgsmål fra Malte Nyfos fra KL og Anja Rundin fra Socialministeriet.

Det samlede budskad fra Takstgruppen var, at love og regler samt rammeaftalen følges, og at der sker korrekt indregning af udgifter til bl.a. ejendomme og overhead i taksterne. Endvidere blev det budskabet, at da de enkelte driftsherrer både er købere og sælgere, så er der umiddelbart ingen incitamentter til ikke at indregne alle udgifter – også ud fra et refusionsperspektiv.

KL og Socialministeriet kvitterede for Takstgruppens input og tog svarerne til efterretning. Der for- tages ikke yderligere fra Takstgruppens side.

Chefkonsulent i KL, Hans Andersen, har bedt om lov til at drøfte nedenstående problemstilling vedr. kommunernes takstfastsættelse med takstgruppen. Det er ikke Hans Andersen, der deltager på mø- det. I stedet deltager hans kollega Malte Nyfors. Desuden deltager Anja Rundin fra Socialministe- riet, der har fået lov til at lytte med. Begge deltager via teams.

Hans Andersen har fremsendt følgende sagsfremstilling:

KL og regeringen aftalte med ØA 24 at ændre lovgivningen, så borgerens frie valg af botilbud forud- sætter, at det alternative tilbud ikke er dyrere end det tilbud, kommunen har visiteret til. Det blev skrevet ind i aftalen, at ændringen forudsætter, at der er fair konkurrence mellem offentlige og pri- vate tilbud. De private tilbud har længe hævdet, at de offentlige tilbud ikke i tilstrækkelig grad ind- regner afledte udgifter som overhead og ejendomme i taksterne.

Vi forsøger derfor at blive lidt klogere på, hvordan kommunernes takstfastsættelse foregår på dette punkt.

Konkrete spørgsmål til drøftelse:

- Er det jeres opfattelse af kommunale tilbud har lavere udgifter til ejendomme og overhead end private tilbud (når der tages højde for at mange kommunale tilbud er oprettet efter almenboligloven)? Er der i så fald en naturlig forklaring herpå?
- Hvordan fastsætter I ejendomsudgifter i botilbud i kommunalt ejede bygninger?
- Hvordan foregår budgetlægning og takstfastsættelse på tilbud, der både rummer pladser efter serviceloven og almenboligloven?
- Hvad er jeres oplevelse af den overheadprocent som indgår i rammeaftalen? Er den retvisende? Hvad er den baseret på?
- Kan man sige noget generelt om hvordan det påvirker ejendomsudgifternes andel af budgettet hvis tilbuddet omfatter/ikke omfatter dagtilbud?

Indstilling:

- At takstgruppen drøfter de fremsendte spørgsmål fra KL.

3. Status budgettakster 2024 (takstfilen)

Referat

Takstgruppen tog oplysningen om deadline for indsendelse af budgettakster den 15. november til efterretning

Herudover opfordrede sekretariatet kommunerne til at gå tidligt i gang med at lave budgettaksterne, da det fremmer sekretariatets muligheder for at yde evt. påkrævet konsulentbistand inden fristens udløb.

Kommunerne skal hvert år sende budgettakster ift. taksterne på de tilbud, der er en del af rammeaftalen på det specialiserede socialområde. Deadline for indlevering af budgettaksterne fro 2024 er den 15. november.

Praksis er, at sekretariatet lægger en budgetfil ud i kommunernes og regionens sharepointmapper. Kommuner og region udfylder og lægger filerne tilbage i mapperne. Herefter indlæser sekretariatet filerne i takstfilen. I mange tilfælde vil sekretariatet slutteligt bede kommuner og region om at tjekke, om den nye takstfil stemmer med deres oplysninger.

Sekretariatet giver en kort status for processen med budgettakster for 2024.

Indstilling:

- At takstgruppen tager orienteringen til efterretning

4. Status for arbejdsgruppen i regi af takstgruppen

Arbejdsgruppen vedr. opdatering af vejledende takster for tillægsydelse er p.t. sat på pause, indtil Leif Haarbo Nielsen vender tilbage.

Referat

Status for arbejdsgruppen blev taget til efterretning.

Indstilling:

- Takstgruppen tager orienteringen til efterretning

5. Status på arbejdet med analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland.**Referat**

Bjarne Hansen orienterede om status for arbejdet med analysen af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland.

Det blev bl.a. nævnt, at analysen er blevet behandlet og godkendt af DASSOS den 3. november 2023, hvorefter DASSOS sendte den videre til godkendelse i KD-Net den 10. november.

DASSOS var enig i at anbefale de tre foreslåede emner: 1) De forskellige tilsyns rolle som udgiftsdrivere, 2) Progression og effekt, og 3) Kapacitet. Arbejdsgruppen bag analysen skal arbejdes videre med disse tre emner.

Ift. emnet "kapacitet" er der enighed i DASSOS om, at der overordnet set mangler kapacitet ift. at skabe et bedre marked for tilbud på det specialiserede socialområde. I den forbindelse skal der arbejdes med lånepuljerne for 2025 og 2026 (jf. ØA24), hvor kriterier forventes udmeldt med udgangen af året.

Som en del af takstaftalen 2023-24 har KD-Net bedt DASSOS igangsætte et analysearbejde med følgende indhold: *[...] at kommuner og region i fællesskab udarbejder et overblik over udviklingen i den samlede økonomi på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i tillægstakster/ takstniveauer samt andre forhold, der har betydning for udgiftsudviklingen, fx udviklingen i antallet af borgere med behov for støtte.*

KD-Net har besluttet at igangsætte den kvantitative analyse, men udsætte stillingtagen til den kvalitative analyse til efteråret, når resultatet af den kvantitative analyse foreligger.

Den fælles regionale og kommunale arbejdsgruppe har på den baggrund udarbejdet et udkast til en kvantitativ analyse, som DASSOS godkendte på sit seneste møde den 8. september. Analysen indeholder foruden den kvantitative analyse, et afsnit med anbefalinger til et eventuelt opfølgende kvalitativt arbejde. Heri anbefaler arbejdsgruppen, at KD-net igangsætter et opfølgende kvalitativt analysearbejde for at afdække udvalgte spørgsmål om, hvad der skaber økonomisk opdrift på området – og for at komme med konkrete anbefalinger til, hvordan vi kan tilgå det i samarbejdet omkring rammeaftalen.

Med afsæt i DASSOS input har arbejdsgruppen opdateret afsnittet om anbefalinger til videre analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder (analysens afsnit 3). Den resterende del af analysen er ikke ændret siden godkendelsen i DASSOS.

Arbejdsgruppen anbefaler følgende tre emner:

- **De forskellige tilsyns rolle som udgiftsdrivere:** Der er stor opmærksomhed på de forskellige tilsyns rolle som potentielle udgiftsdrivere både internt i Midtjylland og nationalt. Det drejer sig primært om socialtilsynene, Styrelsen for Patientsikkerhed samt Arbejdstilsynet. Arbejdsgruppen anbefaler bl.a. en tidsanalyse, hvor der foretages en tidsregistrering af den anvendte tid på dokumentation, der er forbundet med krav fra de forskellige tilsyn samt tid brugt på dokumentation bredt set. En sådan analyse forudsætter, at KD-Net afsætter midler til ekstern konsulentbistand.
- **Progression og effekt:** Ved at have et vedvarende fokus på progression og effekt i indsatsen for borgerne på botilbuddene, kan der opnås større livskvalitet for borgerne samt lavere udgifter grundet bedring af borgernes tilstand. Der skal bl.a. fokus på uhensigtsmæssigheder og paradokser i incitamentsstrukturen på botilbudsområder. En potentiel udfordring er fx botilbuddenes manglende incitamenter til at arbejde med progression for den enkelte borger ift. at visitere til et lavere støttebehov, da de herved mister penge. Desuden bør de særligt dyre enkelt-sager inddrages ift. at få en dybere forståelse af, hvad der driver udgifterne på det specialiserede område. Hvor meget skyldes udgiftsstigningerne fx manglende progression?
- **Kapacitet:** Det er vigtigt at den tilgængelige tilbudsvifte i så høj grad som muligt afspejler den faktuelle efterspørgsel på tilbud. Emnet peger især mod lånepuljen (jf. ØA 24) og de muligheder, dette giver, men også eventuelle implementeringsudfordringer grundet kriterierne for puljen.
Lånepuljen er en konkret anledning for midtjyske kommuner til at gå sammen i regi af rammeaftalesamarbejdet om at etablere fælles tilbud eller i større grad koordinere og aftale etablering af botilbudskapacitet til komplekse borgere med henblik på at sikre større faglig og økonomisk bæredygtighed. Der bør i den forbindelse laves en afdækning af, hvor mange af de midtjyske kommuner, der forventer at lave nye tilbud på baggrund af lånepuljerne. Der bør også lægges et pres nationalt via KL på regeringen ift. at opnå operationelle kriterier for puljerne, herunder bl.a. at de også skal gælde i 2027 og 2028.

Anbefalingerne fremgår af analysens afsnit 3 og er uddybende beskrevet i bilag 3.

Indstilling:

- At takstgruppen tager orienteringen til efterretning

Bilag 2: Udkast til analyse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde i Midtjylland – opdateret udgave

Bilag 3: anbefalinger til videre analyse af udgiftsdrivere og handlemuligheder

6. Takstfilen – håndtering af nye tilbud/afdelinger i takstfilen

Referat

Punktet udspringer af takstgruppens erfa-møde den 21. september. Det blev besluttet at udskydes punktet til et senere tidspunkt.

Sekretariatet drøfter internt, hvordan sagen skal håndteres og kommer med en udmelding senere.

På takstgruppens virtuelle erfa-møde den 21. september drøftede takstgruppen kort, hvordan man skal håndtere oprettelse af nye tilbud og afdelinger i løbet af året ift. takstfilen. Takstgruppen får på mødet mulighed for at fortsætte denne drøftelse.

Indstilling:

- At takstgruppen drøfter, hvordan man mest hensigtsmæssigt håndterer oprettelse af nye tilbud og afdelinger i takstfilen

7. Revision af styringsaftalen

Referat

Der skal laves ny rammeaftale for 2025-2026. Dette indebærer også en revision af styringsaftalen. Udgangspunktet for revisionen er, at styringsaftalen skal tilpasses til den eksisterende lovgivning, men herudover det er ikke meningen, at den skal ændres væsentligt.

Herudover er der to emner, som skal indgå i revisionsarbejdet:

- 1) DASSOS har på sit møde den 8. september bedt om, at der skal kigges på rammerne for lukning af kommunale tilbud i forbindelse med revisionsarbejdet.
- 2) Aarhus Kommune har bedt om, at afsnittet om forretningen af aktiver (jf. afsnit 4.2 i styringsaftalen) drøftes. Ifølge styringsaftalen skal der ift. forrentningen af aktiver lægges 1 % til diskontoen. Aarhus Kommune anfører, at det i en tid med stigende renter måske kunne overvejes, om der fortsat skal lægges 1% oveni.

Takstgruppen blev bedt om at sende punkter/opmærksomhedspunkter ind til sekretariatet, hvis der er nogen.

Afslutningsvist blev der udpeget en redaktionsgruppe. Den består af Pia Skovgaard (Ringkøbing-Skjern Kommune), Mona Cherrou (Skive Kommune), Nikoline Jensen (Favrskov Kommune) samt Thorbjørn Aagaard (sekretariatet).

I forbindelse med udfærdigelsen af den kommende rammeaftale for 2025-26 skal styringsaftalen opdateres og redigeres. Der skal til formålet nedsættes en redaktionsgruppe.

I den forbindelse skal det fremhæves, at DASSOS på sit seneste møde (jf. dagsordenspunkt 1.7, DASSOS' møde 8/9) bad om, at der skal kigges på rammerne for lukning af kommunale tilbud i forbindelse med revisionsarbejdet.

Desuden spørger Aarhus Kommune til forretningen af aktiver (jf. afsnit 4.2 i styringsaftalen). Ifølge styringsaftalen skal der ift. forrentningen af aktiver lægges 1 % til diskontoen. Det anføres, at det i en tid med stigende renter måske kunne overvejes, om der fortsat skal lægges 1% oveni.

Indstilling:

- At takstgruppen nedsætter en redaktionsgruppe, der får ansvaret for en revision af den gældende styringsaftale, herunder inddrager de to anførte emner fra hhv. DASSOS og

Aarhus Kommune.

8. Anvendelse af nul-takster på uvisiterede tilbud og indberetning til Tilbudsportalen

Ved Mette Holst-Langberg, medlem af takstgruppen, Randers Kommune

Referat

Mette Holst-Langberg forklarede, at Randers Kommune har fået bemærkning fra Tilbudsportalen om tilbud med manglende takster. Andre kommuner, som har også tilbud uden takster, blev spurgt til, hvordan de håndterer den situation.

Lemvig Kommune nævnede, at de har haft SEL §104 tilbud, som er flyttet til SEL §79 tilbud, som ikke hører under bekendtgørelsen. Herning Kommune nævnede, at de ift. SEL §104 tilbud har lavet en uofficiel tælling og laver takst herefter.

Randers Kommune har fremsendt følgende sagsfremstilling:

Social- og Boligstyrelsen har i foråret gennemført en stikprøvekontrol af Tilbudsportalen med fokus på tilbuds manglende indberetning af takster for 2023. Randers Kommune har i den forbindelse fået bemærkninger om manglende takster på to uvisiterede væresteder med styrelsens anmodning om, at taksterne bliver indberettet på Tilbudsportalen.

Randers Kommune har imidlertid ikke takster på de pågældende tilbud ud fra den betragtning, at de drives som uvisiterede tilbud med et fast budget, bevilget af Randers Kommune.

Social- og Boligstyrelsen henholder sig til reglerne om takstfastsættelse i "Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner", idet denne også finder anvendelse for tilbud efter §§ 32, 36, 103 og 104. Det fremgår desuden af svaret fra Social - og Boligstyrelsen, at (...) *Bekendtgørelsen indeholder ikke undtagelser for kommunale tilbud, der alene anvendes af den kommunale driftsherre. Disse tilbud er derfor også omfattet af bestemmelserne om, at der skal fastsættes en takst for tilbuddets ydelser.*

Jf. Tilbudsportalen er Randers Kommune ikke alene om at anvende nul-takster på uvisiterede tilbud/væresteder, så det kunne være interessant at høre takstgruppens erfaringer hermed, herunder om Social- og Boligstyrelsens stikprøvekontrol har givet anledning til at ændre praksis.

Indstilling:

- At takstgruppen drøfter sine erfaringer med anvendelse af nul-takster på uvisiterede tilbud og indberetning til Tilbudsportalen

9. Eventuelt

Referat

- Optagelsen fra erfa-mødet den 21. september bliver tilgængelig på sekretariatets hjemmeside.

- DASSOS bad om, at Takstgruppen skal undersøge, hvor mange kommuner, der bruger standardkontrakterne på voksenområdet. Takstgruppen skal melde tilbage til sekretariatet. Sekretariatet sender en mail ud med tre svarmuligheder, som kan krydses af.

- Martin Philipp Nielsen, Herning Kommune, rejste emnet "Beregning af egenbetaling ift botilbud". Herning Kommune foreslår at der bliver lavet en fællesskabelon i Takstgruppe regi til boligoplysninger. Det foreslås at benytte et boligoplysningsskema, som Region Syd benytter. Det oplyses ydermere, at Region Syddanmark har givet lov til, vi må bruge deres boligskema. Takstgruppen var enig om, at der burde være et ensartet boligoplysningsskema for hele Danmark. Der var desuden enighed om, at boligoplysningsskemaet fra Syd skal sammenholdes med vores eget boligoplysningsskema, som forefindes fællessekretariatets [hjemmeside](#). Herning Kommune vil gerne deltage i dette arbejde.

- Opsamling fra erfa-mødet den 21. september:

- Det er både fordele og ulemper ved virtuelle erfa-møder. Fordelen er fx, at mange kan deltage, og man slipper for transport. Desuden er der mulighed for at optage mødet, så andre efterfølgende kan tilgå det. Ulempen er fx, at dialogen er sværere, end hvis man sad i samme lokale, samt manglende socialt samvær. Om mødet skal være fysisk eller virtuelt afhænger grundlæggende af, hvad formålet med mødet er.
- Der var generelt opbakning til, at der fremover fortsat afholdes erfa-møder. Emnerne er forskelligartede, og handler også om arbejdsgange og processer og ikke kun takstfilen. Konklusionen er, at der fortsat skal være et årligt erfa-møde. Præmissen er, at der meldes emner ind fra Takstgruppen.

10. Møder 2024

Fællessekretariatet har lavet følgende foreløbige mødeplan for 2024

- Onsdag den 6. marts kl. 9.30-12.00 (Hans Bo Kristensen bad om at finde ny mødedato i stedet for den 7. marts. Det er nu sket)
- Onsdag den 22. maj kl. 9.30-12.00
- Onsdag den 25. september kl. 9.30-12.00
- Tirsdag den 5. november kl. 9.30-12.00